

میزان استفاده اساتید حسابداری از فناوری اطلاعات در دانشگاهها

نویسنده اول: عیسی زارعی *

نویسنده دوم: محمد خیری

نویسنده سوم: نغمه السادات یزدگردی

نویسنده چهارم: مسلم عباس زاده

عیسی زارعی : مربی، رشته‌ی حسابداری، دانشکده علوم انسانی ، دانشگاه پیام نور
هرمزگان، بندرعباس، ایران acc.zarei@yahoo.com - ۰۹۱۷۳۶۵۶۳۷۰

محمد خیری : مربی، رشته‌ی حسابداری، دانشکده علوم انسانی ، دانشگاه پیام نور
هرمزگان، بندرعباس، ایران

نغمه السادات یزدگردی : دانشجوی کارشناسی ارشد، رشته‌ی حسابداری، دانشکده علوم
انسانی، دانشگاه پیام نور واحد جزیره ابوموسی، ایران

مسلم عباس زاده : دانشجوی کارشناسی ارشد، دانشگاه علوم و تحقیقات هرمزگان

Authors:

Eisa Zarei : Instructor, majoring in Accounting, School of Humanities, Payam Noor University of Hormozgan, Bandar Abbas, Iran (۰۹۱۷۳۶۵۶۳۷۰ - acc.zarei@yahoo.com)

Mohammad Kheiri : Instructor, majoring in Accounting, School of Humanities, Payam Noor University of Hormozgan, Bandar Abbas, Iran

Naghmeh Alsadat Yazdgerdi :MSc Student, majoring in Accounting, Faculty of Humanities, University of Payam Noor Abu Musa Island

Moslem Abbaszadeh : MSc Student, Hormozgan Science and Research University

میزان استفاده اساتید حسابداری از فناوری اطلاعات در دانشگاهها

چکیده :

از آنجایی که آموزش، بیش از هر موضوعی متاثر از تحولات فناوری است، بعنوان نهاد اصلی و رسمی جامعه، نیاز دارد خود را به فناوریهای جدید مجهز کند. در این مقاله دلایل اختلاف در انتخاب فناوری در زمینه آموزش حسابداری دو دوره کارشناسی ارشد و دکتری مورد بررسی قرار میگیرد.

این یک تحقیق پیمایشی کاربردی بوده و از طریق انتخاب بازده فناوری مختلف و ارسال پرسشنامه به دو گروه از اساتید دوره کارشناسی ارشد و دکتری دانشگاههای مختلف تجزیه و تحلیل نتایج بدست آمده از این اطلاعات انجام شده است.

ابزار اندازه گیری این تحقیق پرسشنامه بوده و روش آماری آن آزمون t می باشد.

نتایج تحقیق بیانگر وجود تفاوت معنادار بین استفاده از موارد یاد شده در بین دو گروه از اساتید حسابداری دوره کارشناسی ارشد و دکتری دانشگاهها می باشد.

راه حل عملی برای پوشش این فاصله، استفاده بیشتر از فناوری اطلاعات در آموزش حسابداری جهت افزایش کیفیت آموزش توسط اساتید و از طرفی تلاش دانشجویان جهت یادگیری فناوریهای نوین و استفاده عملی از آن می باشد.

کلمات کلیدی: آموزش، ارتباطات ، حسابداری ، فناوری، مرتبه علمی

مقدمه :

امروزه فناوری اطلاعات و بهره‌گیری از ارتباطات الکترونیکی یکی از اجزای لاینفک زندگی روزمره به شمار می‌رود. بهره‌گیری از این فناوری در عرصه‌های گوناگون زندگی موثر بوده، تا جایی که بسیاری از سازمان‌ها، بانکها، مراکز خرید، کلیه مبادلات و تعاملات حرفه‌ای خویش را بر پایه این فناوری تغییر داده‌اند. در این راستا، نظام‌های آموزشی و از جمله نظام آموزش حسابداری می‌تواند در مسیر توسعه از این ابزارها استفاده نمایند. (امجدیان و همکاران،

۱۳۹۰)

با وجود اینکه مطالعات اندکی به بررسی اثر بخشی فناوری در تدریس، پرداخته‌اند بنابراین مسایل بسیار زیادی وجود دارد که محققان و اساتید حسابداری باید در مورد فناوری‌های که برای آموزش حسابداری مورد نیاز است آگاهی بدست آورند.

هدف از انجام این تحقیق موارد زیر می‌باشد:

۱. ضرورت استفاده اساتید حسابداری از کامپیوتر و فناوری اطلاعات در آموزش حسابداری
۲. تعیین فناوری‌های پرکاربرد در میان اساتید حسابداری
۳. بررسی علل اختلاف میان آموزشها در زمینه انتخاب فناوری و میزان استفاده از آن.

پیشرفت جهانی در حوزه فناوری اطلاعات و ارتباطات باعث گسترش فرصت‌های یادگیری و دسترسی به منابع آموزشی شده است، به گونه‌ای که این امر با ابزارهای سنتی امکان‌پذیر نیست. به کارگیری این فناوری نوپدید نه تنها موجب تسریع و تسهیل فراوان در آموزش و یادگیری و همچنین ارتقای سطح مدیریت اثربخش نظام‌های آموزشی می‌شود، بلکه باعث تغییر و تحول در مفاهیم و مبانی بسیار متداول در نظام‌های آموزش سنتی نیز می‌شود. بنابراین میزان اهمیت و اتکا بر کتاب و مواد درس از پیش تعیین شده برای هر کلاس و هر دوره، نحوه ارزیابی شیوه‌های آموزشی، برآورد اثربخشی و میزان یادگیری و آموزش و نقش و ارزش تکالیف و

آزمون‌ها، از مواردی است که با بهره‌گیری از فناوری اطلاعات، تحول کیفی یافته است. دسترسی به اطلاعاتی درباره انتخاب و استفاده از فناوریهای آموزشی به منظور انتقال سریع‌تر مطالب و کیفیت یادگیری، از اهمیت بسیاری برخوردار است و همچنین برقراری ارتباط سریع‌تر با دانشگاه‌های پیشرفته مستلزم آن است که فناوریهای آموزشی در دسترس استادان دانشگاه‌ها باشد. امروزه بیشتر سازمان‌های حرفه‌ای در دوره‌های آموزشی خود، اعضای هیئت علمی خود را به استفاده از فناوری آموزشی ترغیب می‌کنند. دانش آموختگانی که وارد حرفه می‌شوند باید مهارت‌های مورد نیاز برای به کارگیری فناوری را به طور اثربخش کسب نمایند.

در عصر فناوری اطلاعات و ارتباطات نیازهای بازار برای دانش آموختگان حسابداری به طور سریع تغییر می‌کند. بیلگیتس بر این باور است که "کلاسهای درس بهترین آزمایشگاه‌هایی هستند که می‌توان از همه مزایای بزرگراه‌های اطلاعاتی در آنها سود برد. امروزه بازنگری در شیوه آموزشی رشته حسابداری به عنوان یک ضرورت احساس می‌شود.

مبانی نظری و پیشینه تحقیق :

یکی از مشکلات نظام تعلیم و تربیت، مربوط به عدم آشنایی و عدم استفاده از الگوها و روش‌های پیشرفته تدریس است. برای هر نوع تغییری می‌بایست از آموزش و مرکز آموزش شروع کنیم. واقعیت آن است که مراکز آموزشی به خصوص دانشگاهی آن‌طور که باید و شاید خودشان را هماهنگ با پیشرفته‌ترین اصول علمی و عملی نکرده‌اند. تثبیت جایگاه آموزش علمی و استفاده از فناوری در آموزش حسابداری و شناخت مولفه‌های آن بسیار مهم می‌باشد.

در یادگیری و آموزش به شیوه سنتی، فرد مجبور بود که به طور مداوم بخواند و بنویسد و ارتباط تقریباً یک طرفه بود. اما با بکارگیری فناوری اطلاعاتی با استفاده از دنیای مجازی در یادگیری، می‌توان به روش‌های نوین و کارآمدی از یادگیری دست یافت. علت کاربرد فناوری اطلاعاتی و ارتباطی در یادگیری، آموزش بهتر و سریع‌تر می‌باشد. کاربرد فناوری اطلاعات و ارتباطات در آموزش، نوع جدیدی از یادگیری را به وجود

آورد، به طوري که يادگيري تنها به صورت حضوري انجام نمي‌شود.

فرضيه های تحقيق :

میزان بکارگيري تکنولوژیهاي مختلف در آموزش حسابداری، بين اساتيد دانشگاهها متفاوت است.

۱- رابطه معناداري بين میزان بکارگيري فناوري در آموزش حسابداری و جنسیت وجود دارد.

۲- رابطه معناداري بين میزان بکارگيري فناوري در آموزش حسابداری و امکانات سازمانی وجود دارد.

تعريف اصطلاحات و متغيرها :

ارتباطات : ارتباط کلمه‌اي است عربي با ریشه رَبَط و از باب افتعال که معادل فارسي آن پیوستن چیزی به چیزی است. همبستگی و پیوستگی هم معنی شده است. ارتباطات جمع ارتباط است که با "ات" جمع بسته شده و پیوستگی‌ها را القاء می‌نماید.

اطلاعات: اطلاع کلمه‌اي عربي (بکسر همزه و طاي مشدد) و به معنی واقف گردیدن و آگاه شدن است. اطلاعات به معنی واقف کننده‌ها و آگاهی دهنده‌ها بکاررفته است.

حسابداری: حسابداری دانشی است که با به کارگيري آن، اطلاعات مربوط به معاملات و عملیات مالی و رویدادهای دارای اثر مالی بر یک موسسه، جمع‌آوری، تجزیه و تحلیل، اندازه‌گیری، ثبت، طبقه‌بندی، تجمیع، تلخیص و گزارش می‌شود..

جنسیت: منظور از جنسیت زن و مرد است.

تاریخچه فناوری اطلاعات و ارتباطات در ایران

:

توجه به اهمیت استفاده از فیلمهای آموزشی در سطح جهانی، انگیزه‌اي بود که به پیروي از آن وزارت فرهنگ نسبت به تشکیل جشنواره‌های بین‌المللی اقدام کند. که از سال ۱۳۴۳ به بعد

تعدادی از این جشنواره‌ها در ایران برگزار شده است. در سال ۱۳۵۹ پس از تصویب قانون تشکیل شورای عالی انفورماتیک کشور از سوی شورای انقلاب، وظایف هدایت و راهنمایی نظام کلی انفورماتیک کشور به عهده این شورای عالی گذاشته شد و از طریق دبیرخانه شورای عالی انفورماتیک در سازمان برنامه و بودجه به این سازمان متصل گردید.

تاریخچه اینترنت در ایران:

سال ۱۳۷۲: در سال ۱۳۷۲ هجری شمسی ایران نیز به شبکه اینترنت پیوست. نخستین رایانه‌ای که در ایران به اینترنت متصل شد مرکز تحقیقات فیزیک نظری در ایران بود. در حال حاضر نیز این مرکز یکی از مراکز خدمات اینترنت در ایران است. مرکز تحقیقات فیزیک نظری و ریاضیات، بعنوان تنها نهاد ثبت اسامی قلمرو در ایران به رسمیت شناخته می‌شود سال ۱۳۷۳: مؤسسه ندا رایانه تأسیس می‌شود. پس از راه‌اندازی اولین بولتن بورد (BBS)، در عرض یک سال نیز اولین وب سایت ایرانی داخل ایران را راه‌اندازی می‌کند. همچنین، این مؤسسه روزنامه «همشهری» را به زبان فارسی در اینترنت منتشر می‌کند، که این اولین روزنامه رسمی ایرانی در وب محسوب می‌شود. در همین سال به دنبال اتصال به اینترنت از طریق ماهواره کانادایی «کد ویژن»^۱ مؤسسه ندا رایانه فعالیت بازرگانی خود را بعنوان اولین شرکت خدمات سرویس اینترنتی (ISP) آغاز می‌کند.

تاریخچه استفاده از فناوری در آموزش:

دکتر عیسی ابراهیم زاده آموزش از راه دور را به عنوان محصول عصر صنعتی و شکل صنعتی شده‌ی آموزش می‌داند و معتقد است روند رشد و تحول این نظام از لحاظ تاریخی با مراحل صنعتی همگامی

---

^۱ - Cad vision

ملموسي دارد. وي نسل اول آموزش از راه دور را که به آموزش مکاتبه‌اي شهرت دارد به عنوان آموزش تک واسطه‌اي ناميد.

جايگاه فناوري اطلاعات در آموزش حسابداري:

گسترش و تنوع ابزارها و امکانات اطلاعاتي و ارتباطي و تبديل شدن دنياي حاضر به دهکده‌اي جهاني که در آن سرعت انتقال اطلاعات و دانش تا حد زيادي بالا رفته است به طرز غير قابل باوري ساختارهاي فکري و فرهنگي جوامع را همسان و همگون ساخته است. با اين توضيح بسيار غير قابل منطقي است که ما درهاي جامعه را بر روي فناوري‌هاي نوين در امور مختلف ارتباطي و اطلاعاتي بسته نگه داريم تنها به صرف اينکه مي خواهيم از ساختارهاي فرهنگي خود حفاظت نماييم.

لزوم گسترش فناوري اطلاعات در آموزش حسابداري:

عصر انقلاب اطلاعاتي- ارتباطي، مفاهيم تازه‌اي را با خود به همراه آورده است که تاثيرهاي بسياري در زمينه‌هاي اقتصادي، اجتماعي، فرهنگي و سياسي براي اداره شهرها و شهروندان در پي خواهد داشت. در زمينه‌هاي اقتصادي؛ گسترش تجارت الکترونیک، بانکداري الکترونيکي، افزايش استفاده از کارتهای اعتباري و کاهش هزینه ارائه خدمات، از جمله تاثيرهاي اين فناوري نوين است. تحولات اخير باعث تاثيرات متقابل آموزش و فناوري بر يکديگر شده است. که يکي از تاثيرات فناوري‌هاي نوين بر امر آموزش، تحول در ابزارهاي آموزشي، ايجاد و گسترش وسايل کمک آموزشي جديد بوده است. اين در حالي است که آموزش و برنامه‌ريزي آموزشي نيز بايد پاسخگوي نيازهاي چنين عصري باشد. آغاز رشد سريع و اعجاب انگيز فناوري اطلاعات در دهه ۱۹۸۰ ميلادي، مشکلي تازه را مطرح کرده و آن رشد نامتوازن حرفه و دانش حسابداري بوده است، به

طوري که اين دانش نتوانسته خود را با پيشرفت فناوري داده‌پردازي هماهنگ سازد و در ابزارهاي اصلي سيستم‌هاي اطلاعاتي، تحولي در خور اين رشد ايجاد کند. به دنبال اين موضوع کارگروه تغيير آموزش حسابداري در سال ۱۹۹۰ اين نظر را ارائه کرد که با توجه به تاثيرپذيري سريع سازمان‌ها از فناوري، حرفه حسابداري نيز بايد نقش‌هاي کنوني و آينده فناوري اطلاعات در سازمان را درک کند. از طرفي گشوده شدن درهاي تجارتي، آزادسازي سرمايه‌گذاري و ورود کشورهاي جديد به بازارهاي محصولات صنعتي، افزايش رقابت در عرصه بازرگاني را موجب شده است. ارزاني اطلاعات و افزايش رقابت، دو ويژگي مهم محيط تجاري کنوني جهان است. اين تحولات محيط حسابداري را نيز دگرگون ساخته است که مهم‌ترين آنها در ايران در عرصه آموزش و حرفه است. فرايند آموزش جهت تغيير به دو عامل زيرنيازدارد:

الف) خصوصيات دانشجويان؛

ب) شيوه آموزش.

اثرات اين دو عامل اصلي در قوه ادراک دانشجويان حسابداري بايد بررسي شود و شيوه آموزش با توجه به توانايي و دانش آنان مورد بازبيني قرار گيرد. ماهيت شغل و دوره زندگي کاري براي حسابداران در حال تغيير است و استادان حسابداري بايد در پاسخگويي به اين تغييرات واکنش مناسب نشان دهند. گزارش سال ۱۹۸۷ کارگروه پژوهشي بدفورد و شينکر در آمريکا نشان داد که آموزش حسابداري به طور اساسي تغيير نکرده است و به همين دليل انتقادات گسترده‌اي وجود دارد که دانش‌آموختگان حسابداري نمي‌دانند چگونه ارتباط برقرار نمايند و به طور منطقي استدلال کنند. توصيه گروه اين بود که شيوه آموزش حسابداري بازسازي شود و دو سال آن به آموزش عمومي، دو سال به آموزش حسابداري حرفه‌اي و یک سال به آموزش حسابداري تخصصي اختصاص يابد. ضعف در نظام اطلاعاتي حسابداري باعث مي‌شود تا اطلاعات بهنگام و صحيح در اختيار استفاده کنندگان قرار نگيرد و در نتيجه زيانهاي جبران

ناپذیری به آنان وارد شود. حسابداری را نوعی سیستم اطلاعاتی تعریف میکنند که کار آن پردازش داده‌های خام و تبدیل آنها به اطلاعات قابل درک است. اما امروزه در بسیاری از دروس حسابداری، دانشجویان در موضع استفاده کنندگان اطلاعات حسابداری قرار می‌گیرند و تقریباً در هیچ یک از دروس، نمی‌آموزند که این اطلاعات از کجا فراهم می‌شود.

اینک مدیران سطوح عالی سازمان از سیستم‌های عملیاتی نرم‌افزاری به سوی سیستم‌های حسابداری مدیریت روی می‌آورند چه بسا فناوری اطلاعات، حسابداری مدیریت را دگرگون ساخته است.

در عصر فناوری اطلاعات و ارتباطات نیازهای بازار برای دانش‌آموختگان حسابداری به طور سریع تغییر می‌کند. بیلگیتس بر این باور است که "کلاسهای درس بهترین آزمایشگاههایی هستند که می‌توان از همه مزایای بزرگراههای اطلاعاتی در آنها سود برد. امروزه بازنگري در شیوه آموزشی رشته حسابداری به عنوان یک ضرورت احساس می‌شود.

راولیس (۲۰۰۰) و خان (۲۰۰۲) تحقیقاتی را در زمینه استفاده از اینترنت برای گزارشگری اینترنتی انجام دادند و به یک نتیجه مشابه رسیدند و هر دو عنوان کرده اند که مهمترین عاملی که استفاده از اینترنت را برای گزارشگری مالی محدود می‌کند، عدم قابلیت اعتماد در گزارشگری مالی اینترنتی است.

لودیا و همکارانش (۲۰۰۳) در تحقیقشان، مهمترین دلایل عدم استفاده شرکت‌ها از پتانسیل کامل اینترنت برای گزارشگری مالی و تمایل کم آنها را عدم قابلیت اعتماد و کمی مهارتهای فناوری اطلاعات ذکر کردند.

دال و همکاران (۲۰۰۳) بیان کردند که استفاده از ارتباط برتر در صورت های مالی می‌تواند روند قضاوت‌ها را تحت تأثیر قرار دهد؛ به عبارت دیگر مربوط بودن را تحت تأثیر قرار دهد.

جامعه مورد بررسی:

جامعه تحقیق حاضر اساتید دوره کارشناسی ارشد و دکتری رشته حسابداری دانشگاههای دولتی، آزاد، پیام نور، غیرانتفاعی کشور ایران است.

نمونه :

از بین دانشگاههای دولتی تعداد ۴ دانشگاه در سطح کارشناسی ارشد حسابداری و تعداد ۶ دانشگاه آزاد در سطح کارشناسی ارشد حسابداری و تعداد ۶ دانشگاه دولتی در سطح دکتری حسابداری و تعداد ۱ واحد دانشگاه آزاد در سطح دکتری حسابداری انتخاب شده اند. از بین ۱۵۰ پرسشنامه ارسالی فقط به ۱۱۹ عدد آنها پاسخ داده شد و بقیه برگشت داده شد.

ویژگیهای توصیفی نمونه آماری :

در این بخش پرسشنامه‌ای با ۶۰ سوال ارائه گردیده است که ۵ سوال اول مربوط به ویژگی آزمودنیها (پاسخ دهنده‌ها) از قبیل جنسیت، سطح تحصیلات، رشته تحصیلی، تجربه حرفه‌ای می‌باشد و در ادامه ۱۱ سوال مختلف که برای هر روش ۵ سوال برای سنجش و ارزیابی میزان استفاده اساتید از هر روش در نظر گرفته شده است.

جدول ۱: نمونه آماری بر اساس نوع دانشگاه :

نوع دانشگاه	فراوانی	درصد
آزاد	۶۳	۵۲/۹
دولتی	۵۶	۴۷/۱
کل	۱۱۹	۱۰۰

با توجه به جدول فوق میتوان دریافت که تعداد دانشجویان دانشگاه آزاد ۱.۱۲ برابر دانشجویان دانشگاه دولتی می باشد.

جدول ۲: نمونه آماری بر اساس مدرک تحصیلی :

مدرک تحصیلی	فراوانی	درصد
د	د	د

ارشد	۷۷	۷/۶۴
دکتری	۴۲	۳/۳۵
کل	۱۱۹	۱۰۰

با توجه توجه به این جدول می توان دریافت که تعداد اشخاصی دارای مدرک کارشناسی ارشد ۱۰.۸ برابر تعداد افراد دارای مدرک دکتری می باشد.

جدول ۳ : بررسی نمونه آماری بر اساس جنسیت :

جنسیت	شاخص	فراوا نی	درصد
مرد		۸۵	۷۱/۴
زن		۳۴	۲۸/۶
کل		۱۱۹	۱۰۰

با توجه به جدول فوق در مورد جنسیت آزمودنی‌های شرکت کننده در این تحقیق می‌توان متوجه شد که تعداد مردان بطور متوسط ۲.۵ برابر تعداد زنان می باشد.

جدول ۴ : توزیع حجم نمونه آماری بر اساس رتبه دانشگاهی :

رتبه دانشگاهی	فراوا نی	درصد
مربی	۲۶	۸/۲۱
دانشیار	۵۶	۱/۴۷
استادیا ر	۲۹	۴/۲۶
استاد	۸	۶/۷
کل	۱۱۹	۱۰۰

با توجه به جدول فوق از ۱۱۹ نفر شرکت کننده در این تحقیق دانشیاران دارای بیشترین درصد و استادان دارای کمترین درصد می باشند.

فرضیات پژوهش :

فرضیه اول: رابطه معناداری بین میزان به کارگیری فناوری در آموزش حسابداری و تجربه کاری وجود دارد.

جدول ۵: بررسی تفاوت میزان به کارگیری تکنولوژی های مختلف در آموزش حسابداری، و تجربه کاری

سطح معناداری	درجه آزادی	t	انحراف استاندارد	میانگین	تعداد	تجربه (به سال)	
۰/۰۰۰۱	۱۱۷	-۷/۸	۱/۸	۱۱/۴	۵۴	ایمیل	۵ تا
			۲/۶	۱۴/۷	۶۵		۱۰
۰/۰۰۰۱	۱۱۷	-۳/۹	۳/۹	۱۸/۱	۵۴	اینترنت	۵ تا
			۳/۱	۲۰/۷	۶۵		۱۰
۰/۰۰۰۱	۱۱۷	۶/۰۴ -	۱/۵	۷/۲	۵۴	اکسل	۵ تا
			۲/۸	۹/۷	۶۵		۱۰
۰/۰۱	۱۱۷	-۲/۴	۳/۶	۱۴/۱	۵۴	نرم افزارها	۵ تا
			۳/۰۵	۱۵/۶	۶۵		۱۰
۰/۲	۱۱۷	۱/۰۷ -	۲/۳	۵/۵	۵۴	پردازشگر کلمات	۵ تا
			۲/۰۹	۵/۹	۶۵		۱۰
۰/۳	۱۱۷	۰/۸۵ -	۳/۳	۱۷/۲	۵۴	ویدئو پروژکتور	۵ تا
			۳/۲	۱۷/۸	۶۵		۱۰
۰/۰۰۰۱	۱۱۷	-۵/۴	۱/۷	۷/۴	۵۴	کارگاه کامپیوتر	۵ تا
			۲/۲	۹/۵	۶۵		۱۰
۰/۰۰۲	۱۱۷	-۳/۲	۲/۸	۷/۱	۵۴	نرم افزار تحلیل	۵ تا
			۳/۶	۹/۰۹	۶۵		۱۰
۰/۰۰۰۱	۱۱۷	-۳/۷	۲/۴	۱۴	۵۴	کتاب الکترونیک	۵ تا
			۲/۵	۱۵/۷	۶۵		۱۰

۰/۰۰۰۱	۱۱۷	-۰/۲	۲/۲	۱۲	۵۴	وبلاگ نویسی	۵ تا
			۲/۰۵	۱۴	۶۵		۶ تا ۱۰
۰/۰۳	۱۱۷	-۲/۱	۱/۷	۱۳/۲	۵۴	سی دی آموزشی	۵ تا
			۲/۵	۱۴/۱	۶۵		۶ تا ۱۰

با توجه به جدول فوق و مشاهده مقادیر سطح معناداری می‌توان متوجه شد که مقدار t در موارد استفاده از پست الکترونیکی (ایمیل)، استفاده از اینترنت، استفاده از اکسل برای انجام تکالیف و حل تمرینات، نرم افزارهای چند رسانه‌ای، استفاده از کارگاه کامپیوتر، استفاده از نرم افزار تحلیل داده‌ها و استفاده از کتاب الکترونیک، وبلاگ نویسی و استفاده از سی‌دی‌های آموزشی معنادار شده است (سطح معناداری کمتر از سطح ۰/۰۵ است) و این بدین معنی است که بین استفاده از موارد یاد شده در بین دو گروه اساتید با سابقه کمتر از ۵ سال و ۶ تا ۱۰ سال تفاوت معنادار وجود دارد.

فرضیه دوم: رابطه معناداری بین میزان به کارگیری فناوری در آموزش حسابداری و جنسیت وجود دارد.

جدول ۶: بررسی تفاوت میزان به کارگیری تکنولوژی‌های مختلف در آموزش حسابداری و جنسیت

سطح معناداری	درجه آزادی	t	انحراف استاندارد	میانگین	تعداد	جنسیت
۰/۸	۱۱۷	۰/۱۹	۲/۸	۱۳/۳	۳۴	ایمیل
			۲/۸	۱۳/۲	۸۵	
۰/۳	۱۱۷	۰/۸۴	۳/۳	۲۰	۳۴	اینترنت
			۳/۹	۱۹/۳	۸۵	
۰/۵	۱۱۷	۰/۶۴	۲/۹	۸/۸	۳۴	اکسل
			۲/۵	۸/۵	۸۵	
۰/۷	۱۱۷	۰/۳۷	۳/۳	۱۵/۱	۳۴	نرم افزارها
			۳/۴	۱۴/۹	۸۵	
۰/۸	۱۱۷	-۰/۲۱	۲/۲	۵/۷	۳۴	پردازشگر کلمات
			۱/۲	۵/۸	۸۵	
۰/۸	۱۱۷	-۰/۱۶	۳/۵	۱۷/۵	۳۴	ویدئو پروژکتور
			۳/۲	۱۷/۶	۸۵	
۰/۱	۱۱۷	۱/۵	۲/۶	۹/۱	۳۴	کارگاه کامپیوتر
			۱/۲	۸/۴	۸۵	
۰/۵	۱۱۷	۰/۶	۳/۵	۸/۵	۳۴	نرم افزار

			۳/۳	۸/۱	۸۵	تحلیل	مرد
۰/۰۱	۱۱۷	۲/۴	۲/۲	۱۵/۹	۳۴	کتاب	زن
			۲/۶	۱۴/۶	۸۵	الکترونیک	مرد
۰/۲	۱۱۷	۱/۲	۲/۳	۱۳/۵	۳۴	وبلاگ نویسی	زن
			۲/۳	۱۲/۹	۸۵		مرد
۰/۰۸	۱۱۷	۱/۷	۱/۸	۱۴/۳	۳۴	سی دی	زن
			۲/۳	۱۳/۵	۸۵	آموزشی	مرد

با توجه به جدول فوق و مشاهده مقادیر سطح معناداری می‌توان متوجه شد که مقدار t در موارد استفاده از کتاب الکترونیک (سطح معناداری کمتر از سطح ۰/۰۵ است) معنادار شده است و این بدین معنی است که در این مورد بین زنان و مردان تفاوت معنادار وجود دارد.

مروری بر نتایج بدست آمده از پژوهش:

فناوری اطلاعات ابزار قدرتمندی است که در کمترین زمان ممکن می‌تواند میان مردم جهان ارتباط برقرار سازد. این ابزار ارتباطی قدرتمند با اطلاعات سروکار دارد. فناوری اطلاعات در جهان امروز چشم‌اندازهایی را برای جهانیان به ارمغان آورده است که بر تمام ابعاد زندگی سیاسی، نظامی، اقتصادی، اجتماعی و آموزشی انسان قرن بیست و یکم تاثیر گذاشته است، به گونه‌ای که بیشتر فراگیرندگان را به سمت رایانه‌ها و آموزش کار با آنها سوق داده است. رایانه‌ها با فراهم کردن فرصت لازم برای تمرین و کسب دانش بشری و پرورش دانشجویان، به آموزش دانشگاهی یاری می‌دهند. بازنگری در شیوه‌های سنتی تدریس و جایگزینی آن با شیوه‌های نو برای تجهیز یادگیرنده به مهارت‌های شناختی ضرورت دارد. لذا استفاده از فناوری اطلاعات و ارتباطات برای دستیابی به هدف‌های «یادگیری با کیفیت برای همه» اجتناب‌ناپذیر است.

نتیجه‌گیری :

فرضیه اول: رابطه معناداری بین میزان به کارگیری فناوری در آموزش حسابداری و تجربه کاری وجود دارد.

با توجه به جدول ۵ و مشاهده مقادیر سطح معناداری می‌توان متوجه شد که مقدار t در موارد

استفاده از پست الکترونیکی (ایمیل)، استفاده از اینترنت، استفاده از اکسل برای انجام تکالیف و حل تمرینات، نرم افزارهای چند رسانه‌ای، استفاده از کارگاه کامپیوتر، استفاده از نرم افزار تحلیل داده‌ها و استفاده از کتاب الکترونیک، وبلاگ‌نویسی و استفاده از سی‌دی‌های آموزشی معنادار شده است (سطح معناداری کمتر از سطح ۰/۰۵ است) و این بدین معنی است که بین استفاده از موارد یاد شده در بین دو گروه مدرسان با سابقه کمتر از ۵ سال و ۶ تا ۱۰ سال تفاوت معنادار وجود دارد. و در تمامی این موارد افراد با سابقه ۶ تا ۱۰ سال میانگین بیشتری داشته‌اند.

فرضیه دوم: رابطه معناداری بین میزان به کارگیری فناوری در آموزش حسابداری و جنسیت وجود دارد.

با توجه به جدول ۶ و مشاهده مقادیر سطح معناداری می‌توان متوجه شد که مقدار t در موارد استفاده از کتاب الکترونیک (سطح معناداری کمتر از سطح ۰/۰۵ است) معنادار شده است و این بدین معنی است که در این مورد بین زنان و مردان تفاوت معنادار وجود دارد. و میانگین نمرات زنان در این مورد بالاتر است.

پیشنهادات مبتنی بر اجرای پژوهش :

فناوری یک ابزار قدرتمندی است. شیفتگی بیش از حد در برابر این ابزار و یا حتی نفی آن به خاطر فراهم نبودن سایر امکانات یا حتی مسایل انگیزشی کاری نابخاست به نحوی که حاصلش عقب ماندن هر چه بیشتر کشورها در مقایسه با سایر کشورها و یا حتی کشورهای همسایه است. اگر کاربرد رایانه در دروس گوناگون تلفیق شود مانند چسبی برای وصل کردن و چسباندن موضوعات منفعل عمل می‌کند. رایانه‌ها می‌توانند برای سازماندهی داده‌ها، گزارش نویسی، ارتباط با دیگر دانشجویان، اجرای تحقیق اینترنتی و تسهیم کار با مخاطبان جهانی استفاده شوند. بالاترین میزان موفقیت در امر استفاده از فناوری اطلاعات و ارتباطات در یادگیری زمانی حاصل می‌شود که از سردرگمی و بهت‌زدگی در مورد فناوری اطلاعات و

ارتباطات خارج شویم و ذهن و احساسات خود را با شگفتی‌های یادگیری متمرکز کنیم.

مسئله‌ای که وجود دارد آن است که هنوز در بسیاری از کشورها اساتید و دانشجویان استفاده از کامپیوتر را در یک حالت نمایشی دنبال می‌کنند، در صورتی که استفاده از فناوری اطلاعات در عرصه محتوای عمومی برنامه درسی مورد غفلت واقع شده است یا به اندازه کافی استفاده نشده است. مسلماً این اساتید هستند که کلید کاربرد اثر بخش فناوری در جهت بهبود یادگیری را در دست دارند، اما اگر اساتید کاملاً درک نکنند که چگونه به طور موثری فناوری اطلاعات را برای پیشبرد یادگیری دانشجویان به کاربرند، سرمایه‌گذاری‌های کلانی که در فناوری اطلاعات صورت گرفته به آسانی هدر خواهد رفت. کاربرد فناوری اطلاعات این را می‌طلبد که اساتید حتی در محتوای موضوع‌هایی که تدریس می‌کنند و طریقه‌هایی که به وسیله آن محتوا می‌تواند یاد داده و یاد گرفته شود، بهتر آماده شوند. عوامل مختلفی در میزان به کارگیری فناوری اطلاعات در تدریس اساتید مؤثر است:

❖ میزان آگاهی اساتید در سطوح مختلف از

امکانات IT

❖ سطح کیفی آموزش‌های ارائه شده به اساتید

❖ امکانات سخت‌افزاری و نرم‌افزاری

❖ نوع محتوای درسی

❖ انگیزه اساتید و دانشجویان

البته با تجهیز بیشتر دانشگاه‌ها به سخت‌افزارهای رایانه‌ای نمی‌توان تحولی در دانشگاه‌های کشور ایجاد کرد؛ زیرا صرف سرمایه‌گذاری و کاربرد سخت‌افزاری و نرم‌افزاری IT و استفاده از آن، برای انبار کردن اطلاعات کافی نیست. اساتید باید از IT برای رشد حرفه و بهره‌وری فعالیت‌های خود استفاده کنند. در این راستا تسلط و توان علمی و مهارتی اساتید از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است. برای رفع مشکلات موجود در راه استفاده از فناوری اطلاعات موارد زیر پیشنهاد می‌شود:

۱. اولویت قایل شدن برای سرمایه‌گذاری در زمینه ارتقای کیفیت آموزش به عنوان یک هزینه اثربخش، به این دلیل که به طور تصاعدي تأثیرگذار است.
۲. اساتید نقش مهمی در الگوسازی برای استفاده از فناوری در کلاس دارند. استفاده از IT به منزله یک نیاز اساسی است که باید با برنامه‌های دانشگاه عین شود. کاربرد فناوری در آموزش و تدریس باید آموزش داده شود. استفاده جسورانه از فناوری در کلاسهای درس، یکی از بهترین روشهایی می‌باشد که ممکن است در ایجاد انگیزه مؤثر افتد.
۳. حضور متخصصان بیشتری در زمینه IT در مراکز آموزشی

منابع و ماخذ :

۱. ابراهیمی، علی. (۱۳۸۷). برنامه ریزی درسی (راهمبردهای نوین)، تهران: فکرنو.
۲. افشارپور، حمید. (۱۳۸۳). نقش تکنولوژی اطلاعات در بهسازی آموزش، مجموعه مقالات باشگاه پژوهشگران جوان: دانشگاه اراک.
۳. بهبانیان، مهرزاد. (۱۳۸۹). معرفی رشته فناوری اطلاعات.
۴. حبیبی‌فرد، الهام. پاکدامن، مونا (۱۳۸۱). تأثیر فناوری اطلاعات در آموزش، مجموعه مقالات باشگاه پژوهشگران در همایش IT.
۵. رهگشای، حسن. (۱۳۸۱). فناوری اطلاعات در ایران چالشها و مشکلات، بی جا.
۶. سلطانی، سهیلا. (۱۳۸۸). لزوم توجه به آموزش فناوری اطلاعات در سازمانها، بی جا.
۷. صفوی، بهاره (۱۳۸۷). ایران در مسیر پیشرفت علم و فناوری، بی جا.
۸. فیروزمنش، افشین. (۱۳۸۹). ماهنامه تحلیل‌گران عصر اطلاعات، بی جا.
۹. گروه حسابداری، دانشگاه آزاد مشکین شهر (۱۳۸۹). تحولات اخیر حسابداری ایران.

۱۰. نروش، ایرج. مشایخی، بیتا. (۱۳۸۴). بررسی‌های حسابداری و حسابرسی، نیازها و اولویتهای آموزش حسابداری مدیریت، شماره ۴۱، ص ۱۶۱.
۱۱. نیکنام، مهرداد. (۱۳۷۹). مطالعه و آموزش استفاده کننده از کتابخانه و اطلاعات. فصلنامه کتاب. شماره ۲، ص ۱۶.
۱۲. ویدا، مجتهدزاده. (۱۳۸۰). بررسی برنامه آموزشی حسابداری در دانشگاههای ایران در مقطع کارشناسی.
۱۳. هیوس، برامل و همکاران. کاربرد ITC در آموزش. ترجمه ابا صلت خراسانی، ماه نامه تکنولوژی آموزشی: شماره ۱.

۱. Accounting Education Change Commission(AECC). (۱۹۹۰). Objectives of education for accountants: Position Statement No. One. Sarasota FL: American Accounting Association
۲. Adler, R, Everett, A.M & Waldorn, M. (۲۰۰۰). "Advanced Management Accounting Techniques in Manufacturing: Utilisation ,Benefits and Barriers to Implementation", Accounting Forum, ۲۴, (۲)
۳. Ainikkal, j.(۱۹۹۳). "Exploring the New Zealand Manufacturing Environment", Accountants' journal, July
۴. Albrecht ,W.S.&Sack,R.J. (۲۰۰۰). " Accounting Education: charting the course through a perilous future", American Accounting Association, vol ۱۶e
۵. Brinberg,J.C. (۲۰۰۰). "The Role of Behavioral Research in Management Accounting in ۲۱st", Issues in Accounting Education, ۱۵, (۴).
۶. Chenhall & Langfield-Smith. (۱۹۹۸). "Adoption and benefits of Chua & Baxter. (۲۰۰۰). "Management accounting-beyond ۲۰۰۰", Pacific Accounting Review ,Oct.
۷. Hawkes, Fowler & Tan. (۲۰۰۳). "Management accounting education: Is there a gap between academia and practitioner perceptions? "Working paper, Eastern Institute of Technology, New Zealand.

The use of accounting professors in the College of Information Technology

Abstract:

Since education is the most affected by the changes in technology as major institutions and formal community needs to equip itself with new technologies. In this paper, the difference in the choice of technology in teaching both undergraduate and graduate accounting will be examined. This is a practical survey of eleven different technologies are selected and sent a questionnaire to a group of graduate teachers and Ph.D in various universities of the results of the data analysis is done.

The research instrument was a questionnaire and t-test is a statistical method.

The results show that there is a significant difference between the above two groups of undergraduate and graduate accounting faculty of the university. Practical solutions to cover the gap, the greater use of information technology in accounting education in order to improve the quality of education by teachers and the other students trying to learn new technologies and the use of it.